

Wafugaji, wafanyabiashara walia ukosefu wa viwanda

Na Nebart Msokwa, MBEYA

WAFUGAJI na wafanya-biashara wa mazao ya mifugo katika mikoa ya Nyanda za Juu Kusini, wamelalamikia ukosefu wa viwanda vya kusindika mazao hayo hali inayosababisha kukosa fursa ya masoko na nje ambayo yana tija zaidi kuliko ya ndani.

Wadau hao wamedai kuwa mikoa hiyo ni mionganoni mwa maeneo nchini yenyeye mifugo mingi lakini haina tija nzuri kutokana na kukosekana kwa viwanda hivyo.

Wakizungumza na Nipashe kwa nyakati tofauti waliiomba serikali kwa kushirikiana na sekta binafsi kujenga viwanda ama kualika wawekezaji kutoka nje wanaoweza kuwekeza kwenye viwanda hivyo ili kuwasogezea soko.

Mmoja wa wadau hao, Aloyce Shija ambaye ni mfugaji na mfanyabiashara wa mifugo, alisema wamekuwa wakizalisha ngozi na mazao mengine ya mifugo lakini mengi yanatupwa kwa sababu hakuna viwanda vya kuyaongeza thamani.

Alisema hali hiyo inawafanya kutoata faida kubwa kama ilivyo kwe-

Sasa kama kungeku-wapo na vi-wanda vya kusindika mazao ya mifugo Uwanja wa Ndege Songwe ingekuwa ni fursa kubwa kwa wananchi, uwekezaji ni mkubwa lakini bidhaa za kusafirisha hakuna na wanufaika wakubwa ni wageni.

nye mazao mengine yakiwamo ya kilimo kwa maelezo kuwa sehemu kubwa ya mazao hutupwa.

"Ukiangalia katika maeneo mengi ya mikoa hii, mifugo ni mingi sana, ukienda maeneo kama Chunya, Mbarali, Mombasa, Sumbawanga na Songwe huko kuna mifugo mingi lakini tunachouza ni nyama na maziwa, lakini kuna mazao mengine soko halipo," alisema Shija.

Alisema katika mataifa mengine mifugo ikichinjwa yapo mazao yanahitajika viwandani kama kwato, pembe na ngozi ambayo yanahitajika viwandani kwa ajili ya kuzalisha bidhaa zingine.

Alisema asilimia kubwa ya mazao hayo katika mikoa ya Nyanda za Juu Kusini yanatupwa kwa sababu havipo viwanda vya kuyachakata ili yapelekwe kwenye masoko.

Alisema kutokana na hali hiyo serikali inapoteza mapato ambayo yanepatikana kutokana na usafirishaji wa mazao hayo ya mifugo kuititia masoko mbalimbali.

Mfanyabiashara wa ng'ombe katika maeneo mbalimbali ya mikoa hiyo, Joel Amos alisema kutokana na mahitaji makubwa ya nyama nje ya nchi serikali inapaswa kutengeneza

fursa ambazo zitasaidia uchakataji wa mazao hayo.

Alisema katika mikoa hiyo kuna kila aina ya njia za usafirishaji ambazo zingetumika kusafirisha mazao hayo ukiwamo Uwanja wa Ndege wa Kimataifa wa Songwe (SIA).

"Sasa kama kungeku-wapo na vi-wanda vya kusindika mazao ya mifugo Uwanja wa Ndege Songwe ingekuwa ni fursa kubwa kwa wananchi, uwekezaji ni mkubwa lakini bidhaa za kusafirisha hakuna na wanufaika wakubwa ni wageni," alisema Amos.

Ofisa Mifugo kutoka katika Bodi ya Nyama Tanzania (TBM) Kanda ya Nyanda za Juu Kusini, Dk. Mpoki Ali-nanuswe, alikiri kuwepo kwa tatizo hilo na kwamba kwa kanda hiyo kuna kiwanda kimoja pekee.

Alisema kwa sasa kanda hiyo wafugaji wamekuwa wakifuga kisasa na kuzingatia kanuni za ufugaji kibiashara lakini tatizo ni namna ya kuyafikia masoko ya nje ya nchi.

Alisema kuititia sekta ya mifugo wamekuwa wakihamasisha ufugaji wa kibiashara na kuongeza thamani ya ng'ombe sambamba na utunzaji wa chakula cha kutosha katika msimu wa mavuno ya mazao il-wauze kwa bei nzuri.